

Pieter de Kok

Na een aantal klankbordsessies besloot Pieter de Kok zijn spaarzame vrije tijd aan een nieuw initiatief te besteden.

DISCUSSIE | Column | 28 oktober 2021

Open Up The Blackbox

Ergens in 2014 of 2015 liep ik Frank van Geffen tegen het lijf. Ik zat in mijn *process mining happy flow* en was druk bezig om mijn mede-auditors in accountancyland te overtuigen dat *process mining* in de audit toch wel écht heel waardevol kon worden.

Vervolgens een tijdje met Frank en andere process mining-liefhebbers dit prachtig stukje techniek verder op de kaart gezet. Nooit kunnen beseffen dat process mining zo groot zou worden in termen van aantal softwareleveranciers, consultants en coaches. Ik las dat zelfs de *godfather*, de grondlegger van process mining, tegenwoordig voor een commerciële club werkt. Zo gaat dat.

Hoe succesvol process mining nu in de audit is, is volledig afhankelijk van de persoon aan wie je het vraagt. Iedereen heeft zijn eigen business case te verkopen uiteraard. Wij switchen met ons auditteam in 2022 naar een nieuw platform, eenvoudig geïntegreerd in Tableau. Het is een *tool*, in de kern een handig algoritme, soms waardevol, maar even vaak totaal nutteloos door gebrek aan geschikte eventlogs.

Over integratie van process mining in het auditdomein maakte ik mij op X-moment geen zorgen meer. Na de *hype cycle* volledig te hebben doorlopen, heb ik mijn process mining-avonturen met Frank en team achter mij gelaten. Begin dit jaar belde Frank weer. Inmiddels een aantal jaren verder. Hij was een nieuw initiatief gestart en wilde klankborden. Nu krijg ik regelmatig die verzoeken en klankbord ik graag, want als bijna-vijftiger is luisteren en jezelf openstellen feitelijk nog de enige manier om nieuwe dingen te leren.

Eerlijkheidshalve haak ik na een eerste klankbordsessie af; te marketingachtig, te ver weg (zelfs geen verre stip) of simpelweg 'mijn pet te boven'. Ik weet niet hoe een neurale netwerk werkt, sorry, en ik doe ook niet alsof ik het wel begrijp.

Wat ik echter wel meekrijg zijn zorgen over transparantie van algoritmes. We lezen dagelijks hoe destructief algoritmes kunnen zijn ([Toeslagenaffaire](#)), maar tegelijkertijd ook hoe prachtig ze organisaties kunnen ondersteunen, zoals bijvoorbeeld het [Rode Kruis](#).

Franks nieuwe initiatief ziet toe op het organiseren van verschillende events, met als doel meer grip te krijgen op de *blackbox* rondom algoritmes die ons leven steeds meer beïnvloeden. Op de website leest u het volgende aansprekende statement: "Zorgen over algoritmes en bureaucratieën die steeds ingrijpender en onnavolgbaarder beslissen over onze levens, worden breed gedeeld. Wetenschappers, corporate professionals, ngo's, journalisten, bestuurders, burgers, kunstenaars, migranten, investeerders, ondernemers, jongeren, ouderen, mensen met werk en mensen zonder werk, links, rechts, in het midden, aan de top en aan de basis; soms zijn we verdeeld, maar deze zorg lijkt ons allemaal te binden."

Binnen ons mooie beroep praten we al jaren over dingen die we gaan veranderen, waar we aan gaan bijdragen. Heel

veel nieuwe initiatieven die mij aanspreken vinden echter buiten ons beroep plaats. Na een aantal klankbordsessies met Frank heb ik besloten mijn spaarzame vrije tijd aan dit mooie nieuwe initiatief te besteden.

Maar we kunnen dit niet alleen. Ik zou het echt geweldig vinden als wij als auditors, vaak met onze neus bovenop (ontwikkeling van) algoritmes, geheel in de spirit van ons publieke maatschappelijke rol, dit initiatief *Open Up The Blackbox* ondersteunen.

Hoe? Heel eenvoudig, door onze verhalen te vertellen. We zijn op zoek naar verhalen over technologie en organisaties die je zelf hebt meegemaakt. Kleine of grote gebeurtenissen die jouw blik op dit onderwerp hebben veranderd en waardoor je misschien ook iets nieuws over jezelf hebt ontdekt.

We zoeken dus niet naar verhalen over iemand anders, of geruchten die je via via hebt gehoord. In deze fase van *Open Up The Blackbox* gaat het om persoonlijke ervaringen, om feiten en voorvallen die indruk hebben gemaakt op jou. Wil je ons helpen? Ga dan voor jezelf na of je iets hebt meegemaakt op de volgende gebieden:

- Gebruik van informatie door de overheid
- Functioneren van techbedrijven
- Dienstverlening en besluitvorming van grote organisaties
- Functioneren van autonome systemen en voertuigen
- Werking van Artificial Intelligence
- Veiligheid van gevoelige persoonlijke informatie
- Fraude, belastingontwijking en oneerlijke concurrentie.

Heb je een goede tip en liefst zelfs documentatie om die te onderbouwen? Mail ons dan via opentheblackbox@protonmail.com (ook versleutelde berichten). Het team van *Open Up The Blackbox* neemt dan contact op, om het verhaal te delen en in welke vorm. Wellicht ook een mooi thema voor op Accountant.nl.

Pieter de Kok is partner bij Coney Minds. Van 2010 tot en met 2014 was De Kok aanjager van vernieuwingsbeweging Tuacc.